

साधिष्ठ *a.* 1 Best, most excellent, most proper. -2 Very strong, hard or firm (super. of साधु or बाढ q. v.).

साधीयस् *a.* 1 Better, more excellent; नैर्गुण्यमेव साधीयो धिगस्तु गुणगौरवम् Bv. 1. 88. -2 Harder, stronger; (compar. of साधु or बाढ q. v.). -3 More handsome. -4 More proper or right.

साधुता, -त्वम् Goodness, purity, chastity &c.; यथा स्त्रीणां तथा बाचां साधुत्वे दुर्जनो जनः U. 1. 5; सत्संगाद्भवति हि साधुता खलानाम् Subhāṣ.

साधुकः N. of a mixed caste; L. D. B.

साधुमत् 1 Good. -2 Happy; देवानां प्रतिपत्तिश्च सत्यं साधुमता सताम् Mb. 5. 191. 11.

साधृतम् 1 A stall, shop. -2 An umbrella. -3 A flock of peacocks.

साध्वसम् 1 Fear, alarm, fright, terror; कुसुमस्तेय-साध्वसात् Ku. 2. 35; 3. 51. -2 Torpor. -3 Agitation, perturbation; प्रत्युज्जम् रथैर्दृष्टाः प्रणयागतसाध्वसाः Bhāg. 1. 11. 19; 10. 29. 20.

साध्वी 1 A virtuous or chaste woman. -2 A faithful wife. -3 N. of a kind of root.

सानन्द *a.* Happy, delighted. -**न्दम्** *ind.* Joyfully, delightfully; सानन्दं नन्दिहस्ताहतसुरज..... Mā. 1. 1.

सानलः The resinous exudation of the Sāla tree.

सानसिः Gold.

सानाथ्यम् Assistance, aid; Dk. 2. 8.

सानिका, -सानियिका, -सानेयी A pipe, flute.

सानु *m., n.* 1 A peak, summit, ridge; सानूनि गन्धः सुरभीकरोति Ku. 1. 9; Me. 2; Ki. 5. 36. -2 A level ground on the top of a mountain, table-land. -3 A shoot, sprout. -4 A forest, wood; आसीद् विशाले-त्तमसानुलक्ष्म्या पयोदपङ्क्त्येव परीतपार्श्वम् Bu. Ch. 1. 2. -5 A road. -6 Any surface, point, end. -7 A precipice. -8 A gale of wind. -9 A learned man. -10 The sun.

सानुक *a.* Elevated, arrogant.

सानुमत् *m.* A mountain; द्रुमसानुमतां किमन्तरं यदि बाधौ द्वितयेऽपि ते चलाः R. 8. 90. -**ती** N. of an Apsaras; Ś. 6.

सानुकम्पः *a.* Feeling pity, sympathising, kind.

सानुकूल्यम् Favour, assistance.

सानुक्रीश *a.* Tender, compassionate.

सानुग *a.* With followers; सानुगेभ्यो बलिं हरेत् Ms. 3. 87.

सानुतर्षम् *ind.* Through thirst.

सानुनय *a.* Courteous, civil.

सानुनासिक 1 Nasalized. -2 Singing through the nose.

सानुबन्ध *a.* 1 Uninterrupted, continuous; सानुबन्धाः कथं न स्युः संपदो मे निरापदः R. 1. 64. -2 Having consequences. -3 Together with belongings.

सानुराग *a.* Attached, enamoured, in love.

सानूकर्ष *a.* Having axle-beams; रथाः सानूकर्षाः कृत-परिकरा योधपुरुषाः Pañcharātram 2. 7 (com. रथस्य अधो-धारणदारु अनुकर्षाख्यं तद्युक्ताः).

सान्तपनम् A kind of rigid penance; cf. गोमूत्रं गोमयं क्षीरं दाधि सर्पिः कृशोदकम् । एकरात्रोपवासश्च कृच्छ्रं सान्तपनं स्मृतम् ॥ Ms. 11. 212.

सान्तर *a.* 1 Having interstices or intervals. -2 Open in texture. -3 Not steadfast or firm; सान्तरं तु प्रतिज्ञति राज्ञो द्रोणेन निग्रहे Mb. 7. 12. 29.

सान्तराल *a.* 1 Having an interval. -2 Together with the mixed caste; वर्णानां सान्तरालानाम् Ms. 2. 18.

सान्तानिक *a.* (-की *f.*) 1 Stretching, spreading, extending (as a tree). -2 Relating to offspring or descendants. -3 Relating to the tree Santāna, q. v. -4 Desirous of offspring; नाहं त्वां भस्मसात् कुर्यां स्त्रियं सान्तानिकः सति Bhāg. 9. 14. 9. -5 Desirous of marriage; Ms. 11. 1 (com.). -**कः** 1 A Brāhmaṇa who wishes to marry for the sake of issue. -2 (pl.) N. of particular worlds.

सान्त्व 10 U. (सान्त्वयति-ते) To pacify, appease, conciliate, soothe, comfort; ताः सान्त्वयन्ती भरतप्रतीक्षा तं बन्धुता न्यक्षिपदाशु तैले Bk. 3. 23.

सान्त्वः, सान्त्वा, सान्त्वम्, सान्त्वनम्, -ना [सान्त्वञ्च ल्युट् वा] 1 Appeasing, pacification, consolation. -2 Conciliation, mild or gentle means; Kau. A. 2. 10; सान्त्वं हि नाम दुर्विनीतानामौषधम् Pañcharātram 1; बबन्ध सान्त्वेन फलेन चैतान् Bu. Ch. 2. 42; चतुर्थोपायसाध्ये तु रिपौ सान्त्वमपक्रिया Śi. 2. 54; न संरम्भेण सिध्यन्ति सर्वेऽर्याः सान्त्वया यथा Bhāg. 8. 6. 24; Pt. 3. 27. -3 Kind or conciliatory words; सान्त्वं बभाषे न च नार्थवद् यत् Bu. Ch. 2. 38. -4 Mildness. -5 Friendly salutation and inquiry.

सान्दीपनिः N. of a sage. [According to Viṣṇu-Purāṇa, he was the tutor of Kṛiṣṇa and Balarāma, and asked as his preceptor's fee that his son, who was kept by a demon named Pañchajana underneath the waters, should be restored to him. Kṛiṣṇa, having undertaken to get him up, plunged into the sea, killed the demon, and brought back the boy to his father.]

सांदृष्टिक *a.* (-की *f.*) 1 Relating to present perception, visible at the same time. -2 Evident, undeniable. -**कम्** Immediate consequence.

सान्द्र *a.* 1 Close, compact, having no interstices. -3 Coarse, gross, thick, dense; दुर्वर्णभित्तिरिह सान्द्रसुधा-सवर्णा Śi. 4. 28, 64; 9. 15; R. 7. 41; R̥s. 1. 20. -3